

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 41P/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119208124
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7119208124.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Zuzanou Kudlovskou v právnej veci starostlivosti o maloletého: O. Ž., J.. X.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky: X. Ž.M., J.. X.X.XXXX, G. I. H., Z. XX, a otca: K. Ž., J.. XX.X.XXXX, Y. G. K., K. XXX/X, právne zastúpeného JUDr. Stanislava Majerová, advokátka so sídlom v Košiciach, Kpt. Nálepku 15, na návrh otca v konaní o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.7.2019 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti voči maloletému O. Ž., J.. X.XX.XXXX zo sumy 63,- € mesačne na sumu 50,- € mesačne, a to počnúc dňom podania návrhu do budúca. Otec uviedol, že je evidovaný ako nezamestnaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, niekoľkokrát sa uchádzal o možnosť zúčastniť sa rekvalifikačného kurzu, alebo inej formy prehĺbenia, či zmeny kvalifikácie zabezpečovaného príslušným úradom práce, no nikdy nebol do žiadneho zaradený. Chcel by sa rekvalifikoval, keďže ako vyučený stavebný stolár, ktorý sa tomuto remeslu venoval len sporadicky, nie je v dnešnej dobe schopný reflektovať na zmeny vo výrobných procesoch pri stavebnom stolárstve. Jeho príjem je tvorený dávkou v hmotnej núdzi vo výške 123,10 €, a prídavok na dieťa vo výške 24,34 €, ktoré využíva v prvom rade na úradu potrieb syna Petra.

2. Otec k návrhu pripojil aj listinné dôkazy preukazujúceho jeho tvrdenia.

3. Matka maloletého sa k návrhu nevyjadrila písomne, avšak pri pohovore na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny uviedla, že s návrhom otca ohľadom zníženia výživného nesúhlasí. Posledná úprava výživného bola v zmysle rozsudku krajského súdu, kedy bolo zo strany otca zvýšené výživné zo sumy 33,- € na sumu 63,- € mesačne. Napriek tomu otec prispieva na výživu syna iba sumou 33,- € mesačne.

4. Kolízny opatrovník v správe o šetrení pomerov zo dňa 16.9.2019 uviedol, že neodporúča znížiť výživné na maloletého O. Ž. zo strany otca.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pripojenými spismi Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 12P/61/2008, 11C/70/2008, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 21P/41/217, oboznámením sa s písomnými listinnými dôkazmi, a zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy o vyživovacej povinnosti otca voči maloletému bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/41/2017 zo dňa 28.3.2018, ktorým Okresný súd Košice I zvýšil výživné pre

maloletého O. zo strany otca zo sumy 33,- € mesačne na sumu 63,- € mesačne od 8.11.2016 do budúca, a dlžné výživné, ktoré vzniklo jeho zvýšením od 8.11.2016 do 30.3.2018 vo výške 553,30 € súd povolil otcovi splácať spolu s bežným výživným v 20,- € mesačných splátkach až do zaplatenia. Tým bola zmenená výška výživného určená rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie č. 11C/70/2008-40 zo dňa 11.3.2009. Otec voči tomuto rozsudku podal odvolanie a Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7CoP/168/2018 zo dňa 26.2.2019 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že tento rozsudok nadobudol právoplatnosť spolu s rozsudkom Okresného súdu Košice I dňa 3.4.2019.

7. V čase tejto poslednej úpravy pri zvýšení výživného Okresný súd Košice I vychádzal z tých skutočností, že matka maloletého pracovala v tom čase ako predavačka v KIK s.r.o. s čistým priemerným mesačným zárobkom 510,- €, a zároveň poberala rodinné prídavky na syna O. vo výške 23,60 €. Otec platil výživné vo výške 33,- € mesačne. Otec v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný, avšak od januára do septembra 2018 bol prijatý na aktivačné práce u nich v obci, za čo dostával 480,- € v hrubom, teda v čistom 390,- €, poberal rodinné prídavky na syna K.. Otec už v tom čase bol dlhodobo nezamestnaný, ale nedarilo sa mu nájsť prácu, chcel nastúpiť do Kechneca ako robotník pri páse, avšak vzhľadom na to, že sa tam pracovalo na zmeny, nemal by prípoje, aby mohol cestovať po práci domov, taktiež ani v spoločnosti Howe, kde by bolo potrebné pracovať v 12 hodinových zmenách, v takom prípade, by nemal spoj z práce, ani tam, preto túto prácu nemohol prijať.

8. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 10.7.2019 súd zistil, že otec maloletého bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v nasledujúcich obdobiach: od 2.9.1997 do 7.4.1999, od 24.2.2000 do 6.5.2002, od 5.11.2003 do 15.2.2015, od 1.12.2015 do 3.1.2016, od 20.1.2016 do 7.8.2016, od 24.8.2016 do 31.12.2017, a od 1.10.2018 až doposiaľ. V roku 2019 poberal otec dávku v hmotnej núdzi vo výške 117,20 € za mesiace január až marec, a mesiac apríl až júl vo výške 123,10 €, toho času pobera dávkou v hmotnej núdzi iba vo výške 64,70 €. Otec uviedol, že od marca 2020 by mal nastúpiť na aktivačné práce pre obec Poproč, avšak toto ešte nie je isté, pretože nemá podpísanú zmluvu. Od poslednej úpravy sa u otca zmenila tá skutočnosť, že toho času nežije so svojim synom z prvého manželstva v spoločnej domácnosti, o ktorého sa staral, nakoľko tento má prerušené štúdium na SOU, na obdobie jedného roka, takže do septembra 2020 neštuduje a nachádza sa v Prahe, kde si privyrába, čiže otec nemá voči nemu momentálne vyživovaciu povinnosť. Otec tvrdil, že sa pokúšal nájsť si prácu aj v roku 2019, avšak nepracoval nikde, pretože mohli ho prijať napr. na letisku, kde mal ponúknutú prácu, avšak nakoľko by končil prácu o 22:00 hod., mal by iba 15 minút na to, aby sa presunul na autobus, a nestihol, by sa teda dostať domov, do Poproč. A keďže vlastné auto nemá, nevedel by sa premiestniť z práce domov, ubytovanie u zamestnávateľa neriešil, preto túto prácu musel odmietnuť. Aj keď je vyučený stolár, tak v tomto odbore nepracuje, pretože už sa vyrábajú iné stolárske výrobky s inými technológiami ako keď on sa vyučil. Brat otca maloletého je taktiež vyučeným stolárom, ktorý vlastní stavebnú firmu, je tesár, vyrába a prerába strechy. Otec však uviedol, že u svojho brata nemôže pracovať, nakoľko mal v mladosti úraz, a nemôže pracovať vo výškach, preto ho jeho brat nemôže zamestnať. Otcovi s domácnosťou, ako aj so starostlivosťou o domácnosť pomáhajú rodičia, nakoľko s nimi žije v rodinnom dome v Poproči. Rodičia sú zamestnaní, starý otec si toho času vybavuje dôchodok.

9. Pokiaľ ide o matku maloletého, od poslednej úpravy nedošlo k žiadnej výraznej zmene, nakoľko jej príjem je v spoločnosti KIK Textil a Non-Food spol. s r.o. vo výške 510,- € mesačne v čistom, tak ako v čase poslednej úpravy. Býva s maloletým Dominikom v 3-izbovom byte u svojej matky, ktorej prispieva sumou 200,- € na bývanie. Pokiaľ ide o maloletého, tak všetky výdavky, ktoré hradí aj spolu so stravou, mesačným a ďalšími výdavkami na maloletého, aj na seba, činia okolo 450,- € mesačne.

10. Maloletý O. je momentálne žiakom 8. ročníka LVS v Barci. V čase predchádzajúcej úpravy bol žiakom 7. ročníka. Tento školský rok už končí na tejto škole, už nebude žiakom 9. ročníka, na odporúčanie psychológa, pre svoj vek, im bolo doporučené, aby od budúceho školského roka nastúpil na SOU na Kukučínovej ulici v Košiciach, kde dokončí aj 9. ročník základnej školy, nastúpi na odbor murár. Maloletý trpí dyslexiou a dysgrafiou. Výdavky maloletého sú: cestovné 10,- €, strava, pri nástupe do školy bolo potrebné začiatkom septembra 2019 zakúpiť všetky potrebné školské a učebné pomôcky, botasky, úbor na telocvik, a podobne. Taktiež je potrebné sezónne mu meniť šatník, nakoľko veľmi vyrástol, je vysoký, ošatenie mu matka kupuje v pánskom oddelení. O. je zdravý, prekonáva bežné ochorenia, pravidelne však užíva vitamíny. Má ploché nohy, preto mu matka zakupuje špeciálne ortopedické vložky do topánok. Taktiež má silné akné a krvácajú mu dásna, takže sú zvýšené výdavky aj s jeho zdravotným stavom, keďže mu je potrebné kupovať drahšie zubné pasty, napr. prípravky na akné.

11. Matka tvrdila, že to, čo uvádzal otec, že nemôže pracovať u svojho brata vo firme nie je pravdou, pretože od maloletého O. má takú vedomosť, že otec pracuje, resp. privyrábal si aj vo firme svojho brata, a to práve pri tesárskych prácach, keď aj maloletý O. im vypomáhal, preto má o tom vedomosť. Poukázala na to, že preto nie je pravdou, že by si otec nevedel zarobiť, ako stolár.

12. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z.) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa ust. § 78 ods. 1,2 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe u mal. dieťaťa sa takáto zmena pomerov predpokladá uplynutím troch rokov, prípadne začatím plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotného stavu a pod. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

17. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Cieľom tohto zákonného ustanovenia je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Napriek tomu, že súd pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov povinného rodiča dokazuje aj pasíva, teda rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody a podobne, pri rozhodovaní je potrebné vychádzať z priority vyživovacej povinnosti.

18. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania,

prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

19. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu s prihliadnutím na uvedené ustanovenia zákona súd mal za to, že návrh na zníženie výživného zo strany otca nie je dôvodný. Aj keď otec na pojednávaní tvrdil, že už nepožaduje znížiť výživné na sumu 50,- €, ale iba na sumu 60,- € mesačne, matka s týmto nesúhlasila. Súd mal za to, že nie je v záujme maloletého, aby súd znížil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému o akúkoľvek sumu, nakoľko naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletému upravená rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/41/2017 zo dňa 28.3.2018, ktorý v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach nadobudol právoplatnosť dňa 3.4.2019. Týmto rozsudkom bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca voči maloletému. Súd mal za to, že od tejto poslednej úpravy nedošlo k takej výraznej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu tohto rozsudku, tak, aby výživné bolo znížené. Pokiaľ ide o otca, jeho majetkové a zárobkové pomery sa nelíšia žiadnym spôsobom od tých, ako ich mal zistené súd už v čase predchádzajúcej úpravy. Otec je dlhodobo nezamestnaný, sú mu prisľúbené aktivačné práce. Súd musel prihliadať aj na potencialitu príjmu otca, a podľa názoru súdu je v schopnostiach a možnostiach otca si nájsť prácu, je vyučený stolár. Otec však nepreukázal, že by vyvinul dostatočnú aktivitu k tomu, aby si prácu našiel, a aby mohol zabezpečiť výživné pre svojho syna, pričom príjem matky je tak nízky, že sama nemôže zabezpečovať všetky potreby maloletého Dominika. Navyše otec toho času ani nemá vyživovaciu povinnosť k svojmu synovi Petrovi z prvého manželstva, keďže tento momentálne je sám zárobkovo činný, pričom ešte v čase predchádzajúcej úpravy bol študentom SOU. Vzhľadom na to, že zníženie vyživovacej povinnosti nie je v záujme maloletého O., keďže jeho odôvodnené potreby budú skôr narastať, a od poslednej úpravy neprešlo ani obdobie jedného roka, nedošlo k výraznej zmene pomerov, súd dospel k záveru, že návrh je nedôvodný, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.